

ششماہی علوم القرآن (علی گڑھ انڈیا) کے گیارہ سال

(اشاریہ ۱۹۸۵ء تا ۱۹۹۵ء)

ترتیب و تخریج: حافظ محمد سجاد تترالوی، دارالسلام ریسرچ لائبریری، تترال، چکوال

قرآن کریم ہدایات ربانی کا مخزن، احکام خداوندی کا اہم ترین ماخذ اور علوم و معارف کا سرچشمہ ہے۔ اس سے راہنمائی کے حصول کا سلسلہ نزول وحی کے زمانہ سے جاری ہے اور رہتی دنیا تک جاری رہے گا۔ اس کے معانی و مطالب کو سمجھنے اور اس کی ترجمانی و تفسیر میں مسلمانوں کی دلچسپی شروع ہی سے قائم ہے۔ تمسک بالکتاب والسنہ اور اس کے تقاضوں کی تکمیل ہی میں دونوں جہانوں کی فلاح و بہبود مضمحل ہے۔ اس لئے ہمیشہ یہ ضرورت محسوس کی گئی ہے کہ قرآنی تعلیمات کی اشاعت کی جائے۔ اور اس کے حقائق و معارف کو عام کر کے اس سے تعلق کو مزید استواری کی دعوت دی جاتی رہے۔ موجودہ دور میں جبکہ اعداء وین اور معاندین اسلام کی سرگرمیاں تیز تر ہو گئی ہیں۔ اس کام کی ضرورت و اہمیت پہلے سے زیادہ بڑھ گئی ہے۔ (ج: ۴، شماره: ۱، ۱۹۸۹ء، ص: ۱۰۶) اسی احساس اور ضرورت کے تحت اپریل ۱۹۸۳ء میں ادارہ علوم القرآن علی گڑھ کا قیام عمل میں آیا۔ اس ادارہ کے قیام مقاصد یہ تھے۔

(۱) اسلام کے دستور اساسی قرآن مجید کو محور بنا کر انسانیت کو درپیش مسائل کا جائزہ لیا جائے اور علمی و تحقیقی انداز اور زمانہ کے اسلوب میں ان کا ایسا حل پیش کیا جائے جو آج کے ذہن و دماغ کو پوری طرح مطمئن کر سکے۔

(۲) قرآن و سنت کی روشنی میں علوم دینیہ کی تجدید اور علوم جدیدہ کی تطہیر کی جائے۔

(۳) قرآن مجید کے پیغام اور اس کی تعلیمات کو مؤثر انداز میں پھیلاتا اور قرآنی علوم کی اس طور پر نشرو اشاعت کرنا کہ فہم قرآن کو فروغ حاصل ہو۔

(۴) قرآن سے متعلق اہم موضوعات پر علمی و تحقیقی کتب کی تیاری اور ان کی اشاعت کا اہتمام۔

(۵) قرآنیات پر ایک مکمل لائبریری کا قیام۔

ادارہ کی تحقیقی سرگرمیوں کا ایک اہم حصہ مجلہ ”علوم القرآن“ کا اجراء بھی ہے۔ جو ادارہ کے قیام کے چند ماہ بعد جولائی ۱۹۸۵ء میں اس کی اشاعت عمل میں آئی۔ مجلہ کے آغاز ہی سے ڈاکٹر اشتیاق احمد ظلی اس کے مدیر ہیں۔ اس رسالہ کے اجراء کے وقت یہ طے کیا گیا تھا کہ اسے قرآنیات کے ساتھ مخصوص رکھا

جائے۔ اس کی یہ انفرادیت اب تک قائم ہے اور برصغیر پاک و ہند میں شاید یہ اس طرز کا اولین مجلہ ہے مجلہ کے مضامین قرآنیات کے مختلف پہلوؤں پر مشتمل ہیں۔ کسی سماجی یا معاشی مسئلہ کا تجزیہ، انسانی زندگی کے کسی پہلو سے متعلق قرآنی تعلیمات کا مطالعہ، بعض مخصوص قرآنی الفاظ کی تحقیق، قدیم اور جدید مفسرین کی خدمات کا تعارفی مطالعہ، مختلف زبانوں میں قرآنی تراجم اور قرآنی علوم کی منتظلی کا جائزہ و نیا کی مختلف جامعات میں قرآنیات پر تحقیقی مقالات کا تعارف، معاصر اور غیر معاصر رسائل سے قرآنی مضامین کا اشاریہ، قرآنیات پر نئی کتابوں کا تعارف، اور قرآن اور قرآنیات سے متعلق اہم و دلچسپ خبریں عام طور پر اس مجلہ کے مشتملات کا حصہ ہیں۔

☆ ہر شمارہ میں شائع ہونے والے مقالات کی تلخیص انگریزی میں بھی شائع ہوتی ہے۔ ادارہ کے قرآن اور قرآنیات سے متعلق معلومات اور کبھی ادارہ کی علمی سرگرمیوں کا تعارف کرایا جاتا ہے۔

☆ اس مجلہ کا ہر شمارہ عموماً ایک سو چھپن صفحات پر مشتمل ہوتا ہے۔ صفحات کے نمبر ایک ہی طرح ڈالے جاتے ہیں۔ ہر شمارے کا الگ نمبر اوپر ڈالا جاتا ہے۔ ایک جلد دو شماروں پر مشتمل ہوتی ہے۔ اور کبھی کبھی ایک ہی مشترکہ شمارہ ہوتا ہے۔ گزشتہ دس سال سے یہ مجلہ پورے تسلسل سے شائع ہو رہا ہے۔ مگر بعض اوقات اس کی اشاعت میں غیر معمولی تاخیر ہو جاتی ہے۔

☆ ششماہی علوم القرآن میں شائع ہونے والے مضامین کا اشاریہ، مدیر معاون ڈاکٹر ظفر الاسلام اصلاحی نے مرتب کیا جو ابتدا کی آٹھ جلدوں پر مشتمل ہے اور جو (۲/۱۹۹۰ء، ۲/۱۹۹۱ء، ۲/۱۹۹۲ء، ۲/۱۹۹۳ء) میں شائع ہوا۔ جو موضوع کے اعتبار سے مرتب کیا گیا۔ ذیل کے اشاریہ کے ترتیب میں اس سے بھر پور مدد ملی گئی ہے اور اشاریہ مصنفین کا اضافہ کیا گیا ہے۔

فہرست

- ۱۔ ادارہ
- ۲۔ اصول و تعلیمات
- ۳۔ بحث و نظر

- ۴۔ علوم قرآنیہ و کتب متعلقہ
 ۵۔ فن تفسیر و کتب متعلقہ
 ۶۔ تراجم و مترجمین
 ۷۔ تفاسیر و مفسرین
 ۸۔ افادات فرہنی
 ۹۔ قرآنی الفاظ و اصطلاحات کی تحقیق
 ۱۰۔ تعارف و تبصرہ
 ۱۱۔ قرآنیات پر نئی کتابیں۔ (مختصر تعارف)
 ۱۲۔ قرآنیات پر مخطوطات، تحقیقی مقالات، فہرست و اشاریہ
 ۱۳۔ قدیم مصاحف و نادر نسخے اور معلومات
 ۱۴۔ متعلقات ادارہ
 ۱۵۔ متفرقات
 ۱۶۔ ششماہی علوم القرآن کی اشاعت ایک نظر میں۔

۱۔ ادارہ

نمبر شمار	مضمون	جلد نمبر	شمارہ نمبر	سال	صفحات
۱۔	اداریہ (ادارہ علوم القرآن کا تعارف) اشتیاق احمد ظلی	۱	۱	۶۸۵	۷-۷
۲۔	اداریہ (قرآن اور مستشرقین) اشتیاق احمد ظلی	۱	۲	۶۸۷	۷-۶
۳۔	اداریہ (ترجمہ قرآن کے مسائل) ایضاً	۲	۲	۶۸۷	۷-۷
۴۔	اداریہ (قرآن کریم کے تیس معاندین ایضاً اسلام کارویہ اور ہماری ذمہ داریاں)	۲	۱	۶۸۸	۷-۱۳
۵۔	اداریہ (عصری جامعات و علمی اداروں ایضاً میں قرآنیات کی حیثیت موضوع تحقیق)	۱	۳	۶۸۹	۷-۸
۶۔	اداریہ (قرآنیات پر کتابی مواد۔ ایضاً ضرورت و افادیت)	۲	۳	۶۸۹	۷-۸

۸-۵	۶۹۰	۱	۵	اداریہ (مولانا فرہادی سیٹار۔ ضرورت و افادیت) ایضاً
۷-۵	۶۹۰	۲	۵	اداریہ (اشتر کی روس کی شکست و در سخت) ایضاً
۱۰-۵	۶۹۱	۲-۱	۶	اداریہ (مولانا فرہادی سیٹار۔ تاثرات) ایضاً
۸-۵	۶۹۲	۱	۷	اداریہ (باہری مسجد کی شہادت) ایضاً
۷-۵	۶۹۲	۲	۷	اداریہ (کچھ ادارہ علوم القرآن کے بارے میں) ایضاً
۸-۵	۶۹۳	۱	۸	اداریہ (نظم قرآن۔ سیٹار) ایضاً
۹-۵	۶۹۳	۲	۸	اداریہ (نظم قرآن۔ سیٹار۔ تاثرات) ایضاً
۷-۵	۶۹۳	۲-۱	۹	اداریہ (اسلام میں حقوق نسواں) ایضاً
۱۱-۵	۶۹۵	۲-۱	۱۰	اداریہ (ادارہ دائرہ حمیدیہ کا تعارف خدمات) ایضاً

۲۔ اصول و تعلیمات

۱۱۶-۱۱۰	۶۸۷	۲	۲	اخترا حسن اصلاحی	۱۶۔ استکبار اور اس کے نتائج۔ قرآن کی روشنی میں
۱۱۷-۸۸	۶۸۶	۲	۱	سلطان احمد اصلاحی	۱۷۔ اسلامی تصور، تصور مذہب اور دعوت انبیاء قرآن کی روشنی میں
۱۷-۸	۶۸۵	۱	۱	امین احسن اصلاحی	۱۸۔ ایمان اور اسلام
۱۲۵-۱۱۲	۶۸۷	۱	۲	داؤد اکبر اصلاحی	۱۹۔ تقویٰ
۵۵-۳۶	۶۸۹	۱	۳	الطاف احمد اعظمی	۲۰۔ توکل کا قرآنی مفہوم
۱۸-۱۱	۶۹۱	۴-۱	۶	امین احسن اصلاحی	۲۱۔ ختم قلوب
۶۸-۲۸	۶۸۵	۱	۱	سلطان احمد اصلاحی	۲۲۔ خصوصیات قرآن کا وسیع دائرہ
۸۹-۷۹	۶۹۳	۲	۸	داؤد اکبر اصلاحی	۲۳۔ شکر
۸۷-۷۱	۶۹۳	۲-۱	۹	الطاف احمد مالانی	۲۴۔ عذاب الہی کی مختلف شکلیں قرآن کی روشنی میں
۷۸-۲۳	۶۸۶	۳	۱	الطاف احمد اعظمی	۲۵۔ قرآن مجید۔ تدریس و انجیل میں ایمان و عمل کا تصور تقابلی مطالعہ

- ۲۶۔ قرآن مجید کی روشنی میں صارفین کا
مطلوبہ رویہ
عبدالعظیم اصلاحی ۳-۱-۲ ۶۸۸ ۲۶-۳۱
- ۲۷۔ قرآن۔ مدار معرّت انسان
محمد حمید اللہ ۳-۲-۲ ۶۸۹ ۵۷-۳۵
- ۲۸۔ قرآن۔ معیار ہدایت
محمد سعود عالم قاسمی ۶-۱-۲ ۶۹۱ ۸۱-۳۹
- ۲۹۔ مؤمن۔ قرآن کے آئینہ میں
داؤد احمد اصلاحی ۷-۱-۱ ۶۹۲ ۱۳۳-۱۲۵
- ۳۰۔ نبی کریم ﷺ کے فرائض منصبی
امین احسن اصلاحی ۳-۲-۲ ۶۸۹ ۳۳-۳۰
(سورہ بقرہ کی آیت: ۱۲۹ کی روشنی میں)

- ۳۱۔ وفا تعلق باللہ کی ایک اہم اساس
امین احسن اصلاحی ۱۰-۱-۲ ۶۹۵ ۲۲-۱۳

۳۔ بحث و نظر

- ۳۲۔ ابتداء تاریخ کا تصور اور قرآن
سلطان احمد اصلاحی ۵-۲-۲ ۶۹۰ ۰۸-۳۱
- ۳۳۔ اسوہ لہر ایہی قرآن کی روشنی میں
محمد رضی الاسلام ندوی ۱۰-۱-۲ ۶۹۰ ۵۸-۲۳
- ۳۴۔ انجیل کے بارے میں امام فرہی
الطاف احمد اعظمی ۷-۲-۲ ۶۹۲ ۶۷-۳۱
- ۳۵۔ انجیل متی کی تاریخ تصنیف
نادر عقیل انصاری ۹-۱-۲ ۶۹۳ ۹۵-۸۸
- ۳۶۔ تفسیری لٹریچر میں معاشی افکار
عبدالعظیم اصلاحی ۱۰-۱-۲ ۶۹۵ ۱۲۰-۵۹

ایک عمومی جائزہ

- ۳۷۔ حفاظت قرآن
سید فخر الحسن ۷-۲-۲ ۶۹۲ ۱۳۱-۱۳۶
- ۳۸۔ فلسفے کے حیادی مسائل قرآن حکیم کی اوسفیان اصلاحی
روشنی میں (مولانا امین احسن اصلاحی کا نقطہ نظر)
۹۲ ۱-۱-۱ ۱۲۳-۱۰۵

- ۳۹۔ فہم قرآن اور اتحاد امت
محمد اسلم اصلاحی ۸-۲-۲ ۹۳ ۱۰۱-۹۰
- ۴۰۔ قرآن کریم اور بائبل کی اختہ ہارن
شہر میں سید ۸-۱-۱ ۶۹۳ ۳۳-۱۹
- ۴۱۔ قرآن مجید اور سنت کا باہمی تعلق
جاوید احمد الغامدی ۱-۳-۳ ۶۸۶ ۲۲-۵
- ۴۲۔ قرآن مجید اور معجزات
ضیاء الدین اصلاحی ۱-۲-۲ ۶۸۶ ۵۵-۱۷
(سیرت النبی ﷺ جلد سوم کی روشنی میں)

- ۳۳۔ قرآنی تصور ملکیت عبد العظیم اصلاحی ۲ ۳ ۶۸۹ ۷۱-۵۸
- ۳۴۔ قرآنی معیشت کے بعض بنیادی مسائل عبد العظیم اصلاحی ۲ ۱ ۶۸۷ ۱۲۳-۱۰۹
(مولانا فراہی کی نظر میں)
- ۳۵۔ قصہ آدم۔ تمثیل یا واقعہ شہاب الدین ندوی ۲ ۲ ۶۸۷ ۲۰-۸
(قرآنی حقائق کی روشنی میں)
- ۳۶۔ قصہ یوسف۔ توریت و قرآن کے ابواللیث اصلاحی ۲ ۷ ۶۹۳ ۲۰-۱۲
بیانات کا موازنہ ندوی
- ۳۷۔ کلامیات قرآن عبید اللہ فراہی ۱ ۱ ۶۸۵ ۷۸-۶۹
(مولانا عبد الباری فلسفی کے اشارات)
- ۳۸۔ مصرف زکوٰۃ فی سبیل اللہ عبد العظیم اصلاحی ۱ ۷ ۶۹۳ ۳۵-۹
کی تفسیر و تحدید قرآن مبین سے
- ۳۹۔ نسی کی حقیقت ابن کناسہ کی روایت سید فضل احمد ششی ۱ ۲ ۶۸۷ ۵۳-۳۹
کی روشنی میں

۴۔ علوم قرآنیہ و کتب متعلقہ

- ۵۰۔ ابن قیم کی جانب منسوب کتاب زکریا سعید علی ۲ ۸ ۶۹۳ ۷۸-۶۰
الفوائد المشوق الی علوم القرآن کا اصل مصنف۔ ایک تازہ تحقیق
- ۵۱۔ ترتیب نظام قرآن حمید الدین فراہی ۱ ۵ ۶۹۰ ۳۸-۳۲
- ۵۲۔ تصانیف فراہی کا غیر مطبوعہ سرمایہ محمد اجمل اصلاحی ۲ ۵ ۹۰ ۱۲۰-۸۲
- ۵۳۔ درۃ التزیل وغرۃ التویل عمر العارسی ۱ ۲ ۶۸۷ ۱۱۱-۱۰۳
کے مصنف کی تحقیق ترجمہ اشدر رفیق ندوی
- ۵۴۔ علم قرأت عمد وسطی کے ہندوستان میں ظفر الاسلام اصلاحی ۱ ۵ ۶۹۰ ۱۲۶-۱۰۸
- ۵۵۔ علم قرآن عمد سلطت کے ہندوستان میں ظفر الاسلام اصلاحی ۲ ۱ ۶۸۶ ۱۳۹-۱۱۸
- ۵۶۔ علم قرآن سترہویں صدی عیسوی ظفر الاسلام اصلاحی ۱ ۲ ۶۸۷ ۸۹-۷۴
کے ہندوستان میں۔

- ۵۷۔ قرآن کریم میں سجع و فواصل کا تناسب (قسط اول) عبدالرحمن تاج ۷ ۲ ۶۹۲ ۸۱-۶۸
ترجمہ: محمد فیاض اصلاحی
- ۵۸۔ قرآن کریم میں سجع و فواصل کا تناسب (قسط دوم) عبدالرحمن تاج ۷ ۱ ۶۹۳ ۷۸-۶۴
ترجمہ: محمد راشد اصلاحی
- ۵۹۔ قرآنی حروف ادبی و بلاغی اعجاز کا نمونہ عائشہ بنت الشاطی ۳ ۱ ۸۹ ۷۸-۷۶
ترجمہ: رضی السلام ندوی
- ۶۰۔ قرآن مجید کی کلمت و تدوین ایک مختصر جائزہ ابوالحسن اعظمی ۵ ۱ ۹۰ ۸۰-۷۰
- ۶۱۔ کلمت قرآن عمد وسطی کے ہندوستان میں ظفر الاسلام انصاری ۱۰ ۲-۱ ۹۵ ۱۲۰-۹۵
- ۶۲۔ مکی بن اہلی طالب کی مطبوعہ تصانیف محمد اجمل اصلاحی ۳ ۲ ۸۹ ۱۰۸-۱۰۵
کچھ نئی معلومات
- ۶۳۔ نظم قرآن امین احسن اصلاحی ۵ ۱ ۶۹۰ ۳۹-۳۹
- ۶۴۔ نظم قرآن اور ارتباط جوی محمد فاورق خان ۹ ۲-۱ ۶۹۳ ۲۳-۸
- ۶۵۔ نظم قرآن۔ جاہظ کی ایک غیر معروف تصنیف کا تعارف سکندر علی اصلاحی ۹ ۲-۱ ۹۳ ۷۰-۵۵

۵۔ فن تفسیر و کتب متعلقہ

- ۶۶۔ بہترین طریقہ تفسیر ابن تیمیہ تعارف و ترجمہ ۸ ۱ ۹۳ ۹۷-۷۹
مسعود الرحمن خان ندوی کا نقطہ نظر
- ۶۷۔ تفسیر قرآن میں نظم کلام کی مشکلات افادات فراہی ۸ ۲ ۶۹۳ ۱۸-۱۰
ترتیب و ترجمہ خالد مسعود
- ۶۸۔ دستور المفسرین کا ایک تعارفی مطالعہ ظفر الاسلام اصلاحی ۸ ۱ ۹۳ ۱۱۵-۹۸
- ۶۹۔ شیخ الاسلام ابن تیمیہ اور مولانا فراہی کے مناہج تفسیر کا تقابلی مطالعہ اشدر فیتق ندوی ۶ ۲ ۸۷ ۷۶-۵۷
- ۷۰۔ صدر اول میں تفسیر قرآن محمد حسین ذہبی ۱ ۳ ۶۸۶ ۱۰۲-۸۳
ترجمہ یسین مظہر صدیقی کے مصادر

- ۲۵-۱۹ ۶۹۳ ۲ ۸ ضیاء الدین اصلاحی قرآن مجید کا اسلوب۔ اجمال کے بعد تفصیل ۷۱-
 ۲۷-۱۸ ۶۸۵ ۱ ۱ محمد فاورق خان قرآن مجید کی معنوی تفسیر۔ بہن القرآن ۷۲-
 ۶۹۳ ۱ ۸ محمد نعیم منظر صدیقی ندوی متن قرآن کریم۔ ترویج و تفسیر ۷۳-

۶۔ تراجم و مترجمین

- ۱۲۵-۹۶ ۶۹۳ ۲-۱ ۹ محمد مجیب الرحمن ۷۴۔ بنگالی تراجم و تفاسیر قرآن
 کتبائی مطالعہ
 ترجمہ محمد صلاح الدین عمری
 ۱۱۱-۱۰۳ ۶۸۶ ۳ ۱ اکمل ایوبی ۷۵۔ ترکی زبان میں قرآن کریم کے
 تراجم و تفاسیر پر ایک نظر
 ۱۰۴-۹۳ ۶۸۹ ۲ ۴ جابر ابو جابر ۷۶۔ قرآن مجید کے روسی تراجم
 ترجمہ طلحہ ایوب اصلاحی
 ۱۰۲-۹۰ ۶۸۷ ۱ ۲ محمد فاورق خان ۷۷۔ قرآن مجید کے ہندی تراجم
 ۴۸-۳۶ ۶۹۲ ۱ ۷ ضیاء الدین اصلاحی ۷۸۔ مقدمہ فتح الرحمن ترجمہ القرآن
 کا تجزیاتی مطالعہ

۷۔ تفاسیر و مفسرین

- ۴۰-۸ ۶۹۰ ۲ ۵ محمد یاسین منظر ۷۹۔ ازواج مطہرات کی تفسیری روایات
 صدیقی ندوی ایک تجزیاتی مطالعہ
 ۹۳-۷۹ ۶۹۲ ۱ ۷ صفدر سلطان اصلاحی ۸۰۔ امام واحدی اور ان کی تفسیری خدمات
 ۱۰۱-۷۷ ۶۸۷ ۲ ۲ کبیر احمد جالبلی ۸۱۔ عشی از تفسیر کن (چوتھی صدی ہجری
 کی ایک فارسی تفسیر
 ۵۴-۲۵ ۶۹۳ ۲-۱ ۹ محمد سعید عالم قاسمی ۸۲۔ تجلیل التذلیل۔ ایک تحقیقی مطالعہ
 ۹۶-۸۱ ۶۹۰ ۱ ۵ فخر الاسلام اعظمی ۸۳۔ تدبر قرآن۔ ایک مطالعہ
 ۹۶-۸۳ ۶۹۱ ۲-۱ ۶ اشتیاق احمد ظلی ۸۴۔ ترجمان القرآن مولانا فرہی کی فکری
 و اصلاحی تحریک

- ۸۵- تفسیر ماجدی۔ ایک جائزہ محمد عمیر الصدیق ۲۸ ۶۹۳ ۵۹-۳۰
دریادوی ندوی
- ۸۶- تفسیر معدن الجواہر کا ایک تجزیاتی مطالعہ حم سعود عالم قاسمی ۲۴ ۶۸۹ ۹۲-۷۲
- ۸۷- تفسیر المظہری کا نقدانہ جائزہ ابو محفوظ الکریم معصومی ۱۳ ۶۸۹ ۹۶-۷۹
- ۸۸- تفسیر نظام القرآن کا ایک مطالعہ عبید اللہ فند فلحی ۶-۲ ۶۹۱ ۱۰۷-۹۷
- ۸۹- زخمی۔ حیات و خدمات بلال ناجی ترجمہ ۷-۲ ۶۹۲ ۱۰۶-۸۲
محمد ارشد اصلاحی
- ۹۰- سفیان بن عیینہ اور ان کی تفسیری خدمات اشدر رفیق ندوی ۵-۱ ۶۹۰ ۱۰۷-۹۷
- ۹۱- سفیان ثوری اور ان کی تفسیری خدمات صفدر سلطان اصلاحی ۳-۱ ۶۸۹ ۱۰۵-۹۷
- ۹۲- علامہ ابن تیمیہ کا تفسیری ورثہ عبد العظیم اصلاحی ۲-۱ ۶۸۷ ۷۳-۶۱
- ۹۳- عمد اکبری کی تفسیری خدمات ظفر الاسلام اصلاحی ۱-۳ ۶۸۶ ۱۲۹-۱۱۲
- ۹۴- عمد وسطی کی ایک فارسی تفسیر محمد سعود عالم ۷-۱ ۶۹۲ ۷۱-۳۹
قاسمی
- ۹۵- عمد وسطی کے ہندوستان کی فارسی تفسیریں ظفر الاسلام اصلاحی ۱-۱ ۶۸۵ ۱۳۵-۱۲۵
- ۹۶- فن تفسیر کے ارتقاء میں حضرت عبد اللہ بن عباس کا حصہ محمد حسین ذہبی ۱-۳ ۶۸۶ ۱۰۲-۸۳
ترجمہ یاسین مظہر صدیقی
- ۹۷- کیا امام رازی اپنی تفسیر مکمل نہیں کر سکتے تھے؟ محمد عبدالقادر ہنادی ۳-۲ ۶۸۸ ۷۱-۶۳
ترجمہ اشتیاق احمد ظلی
- ۹۸- مکی بن ابی طالب اور ان کی تفسیری خدمات اشدر رفیق ندوی ۳-۲ ۶۸۸ ۸۰-۷۲
- ۹۹- مولانا حمید الدین فراہی اور ان کی نسبت فراہی شرف الدین ۱-۱ ۶۸۵ ۱۳۵-۱۳۶
اصلاحی
- ۱۰۰- مولانا حمید الدین فراہی۔ حیات و خدمات ابو الیث اصلاحی ۷-۱ ۶۹۲ ۱۰۳-۹۳
ترجمہ محمد ارشد اصلاحی

۸۔ افادات فراہی

- ۱۰۱۔ الامعان فی اقسام القرآن۔
ایک مطالعہ
- ۱۰۲۔ تفسیر سورۃ الاعلیٰ۔ کچھ غیر
مطبوعہ افادات
- ۱۰۳۔ تفسیر قرآن میں نظم کلام
کی مشکلات
- ۱۰۴۔ حکمت قرآن
- ۱۰۵۔ قرآن میں تدریج و تفکر کا مقام
- ۱۰۶۔ قرآن مجید کا طرز استدلال
- ۱۰۷۔ مولانا حمید الدین فراہی کی
تفسیر سورۃ الشمس
- ۱۰۸۔ مولانا حمید الدین فراہی کی
تفسیر سورۃ اہل البیت
- ۱۰۹۔ مولانا حمید الدین فراہی کے
غیر مطبوعہ قرآنی حواشی
- ۱۱۰۔ مولانا فراہی کے قلمی حواشی
الاتقان فی علوم القرآن پر
- فخر الاسلام اعظمی ۲۸ ۶۹۳ ۳۹-۲۶
- حمید الدین فراہی ۱۴ ۶۸۹ ۳۸-۲۵
ترجمہ: محمد فادرق خان
- حمید الدین فراہی ۲۸ ۶۹۳ ۱۸-۱۰
ترجمہ: خالد مسعود
- ایضاً ۱۴ ۶۸۹ ۲۳-۹
- ایضاً ۱۸ ۶۹۳ ۱۸-۹
- حمید الدین فراہی ۲۱ ۶۸۶ ۱۶-۵
ترتیب محمد اجمل اصلاحی
- ضیاء الدین اصلاحی ۲۴ ۶۸۹ ۲۹-۲۶
- ضیاء الدین اصلاحی ۱۲ ۶۸۷ ۲۸-۷
- سلطان احمد اصلاحی ۱۵ ۶۹۰ ۶۹-۵۰
- محمد اجمل اصلاحی ۱۱ ۶۸۵ ۱۲۳-۷۹

۹۔ قرآنی الفاظ و اصلاحات کی تحقیق

- ۱۱۱۔ تابوت
- ۱۱۲۔ تورات و انجیل
- ۱۱۳۔ درہم و دینار
- ف۔ عبدالرحیم ۱۴ ۶۸۹ ۲۵-۳۹
- ف۔ عبدالرحیم ۱۲ ۶۸۷ ۶۰-۵۵
- ف۔ عبدالرحیم ۳-۲ ۶۸۸ ۳۰-۳۷

- ۱۱۳۔ لفظامہ کی تحقیق احمد حسن فرحات ۲ ۲ ۶۸۷ ۵۷-۲۱
ترجمہ: محمد رضی الاسلام
- ۱۱۵۔ لفظ یہود و نصاریٰ کی لغوی تحقیق حمید الدین اصلاحی ۲ ۷ ۶۹۲ ۱۳-۸
- ۱۰۔ تعارف و تبصرہ
- ۱۱۶۔ مرجان و یاقوت ف۔ عبدالرحیم ۳ ۱ ۶۸۶ ۸۲-۷۹
- ۱۱۷۔ احسن البیان فی علوم القرآن اشہد رفیق ندوی ۱ ۸ ۶۹۳ ۱۳۷-۱۳۹
- (حسن الدین احمد)
- ۱۱۸۔ احکام القرآن (زاہد ملک) ظفر الاسلام اصلاحی ۱ ۷ ۶۹۲ ۱۳۳-۱۳۵
- ۱۱۹۔ انگریزی ترجمہ قرآن عبدالرحیم قدوائی ۲ ۸ ۶۹۳ ۱۳۰-۱۲۵
- تقی الدین ہلالی و محمد حسن خان
- ۱۲۰۔ ایضاح القرآن (ضیاء الدین اصلاحی) سلطان احمد اصلاحی ۳ ۱ ۶۸۸ ۱۲۶-۱۲۳
- ۱۲۱۔ پوتر قرآن۔ سگم پرچیہ (ونو پانڈے) محمد فاروق خان ۲ ۷ ۶۹۲ ۱۳۲-۱۳۳
- ۱۲۲۔ تفسیر ابن مسعود (محمد احمد عیسوی) نسیم ظہیر اصلاحی ۲ ۲ ۶۸۷ ۱۳۹-۱۳۳
- ۱۲۳۔ التجیر فی علم التفسیر (امام سیوطی) اشہد رفیق ندوی ۱ ۴ ۶۸۹ ۱۳۳-۱۳۱
- ۱۲۴۔ حضرت شاہ ولی دہلوی کی قرآنی حضرت شاہ ولی دہلوی کی قرآنی ۲ ۸ ۶۹۳ ۱۲۳-۱۱۶
- فکر کا مطالعہ
- ۱۲۵۔ زمخشری کی تفسیر الکشاف سلطان احمد اصلاحی ۱ ۲ ۶۸۷ ۱۳۳-۱۳۸
- ایک تحلیلی جائزہ
- ۱۲۶۔ فی ملکوت اللہ (حمید اللہ فرانی) صدر الدین اصلاحی ۱ ۵ ۶۹۰ ۱۳۵-۱۳۵
- ۱۲۷۔ قرآنی مقالات (ادارہ علوم القرآن) اشہد رفیق ندوی ۱ ۸ ۶۹۳ ۱۳۷-۱۳۹
- ۱۲۸۔ انکشاف الاقتصادی لایات القرآن عبدالعظیم اصلاحی ۷ ۷ ۶۹۴ ۱۳۳-۱۲۸
- الکریم (محمد الدین عطیہ)
- ۱۲۹۔ المسح فی الفہم و اعراب سورہ یوسف محمد صلاح الدین عمری ۲ ۷ ۶۹۲ ۱۲۷-۱۲۱
- ف۔ عبدالرحیم

- ۱۳۰۔ مصطفیٰ صادق الرافعی کی کتاب
”اعجاز القرآن کا تجزیاتی مطالعہ“
محمد حبیب الرحمن ۱۰-۱-۲۱ ۶۹۵ ۹۳-۷۹
- ۱۳۱۔ المنہل۔ قرآن نمبر (عربی مجلہ جلدہ) ابو سفیان اصلاحي ۶-۱-۲۱ ۶۹۱ ۱۵۸-۱۳۸
- ۱۳۲۔ The Holy Quran with English Translation and Commentary. (Abdul Majid Daryabadi) ۱-۱-۱ ۶۸۵ ۱۵۰-۱۳۶
Abdur Rahim Kidwai.
- ۳۳۔ Social Laws of the Quran (Robert Roberts) ۲-۱-۱ ۶۸۷ ۱۳۹-۱۳۴
Bashir Ahmad Dabla
- ۱۳۴۔ Thematic and structural Coherence in the Quran: a study of Islahi's Concept of Nazam (Mustansir Mir) ۲-۲-۲ ۶۸۹ ۱۳۱-۱۲۰
Ubaidullah Farahi
- ۱۳۵۔ World Bibliography of Translations meanings of the Holy Quran (Ed. Edmncleddin Ihusanoglu) ۲-۲-۲ ۶۸۷ ۱۳۹-۱۲۰
Zafaurul Islam Islahi
- ۱۳۶۔ Literature on the Quran in the English language. A bibliography (Muhammad Adil Usmani) ۲-۲-۲ ۶۸۹ ۱۳۰-۱۳۲
Zafarul Islam Islahi.
- ۱۳۷۔ The Muslim World Book Review (special issue on the Quran) (Islamic Foundation, U.K.) ۳-۱-۲ ۶۸۸ ۱۳۱-۱۲۷
Zafarul Islam Islahi.

۱۱۔ قرآنیات پر نئی کتابیں (مختصر تعارف)

- ۱۳۸۔ احسن البیان فی علوم القرآن حسن الدین احمد ۵-۱-۱ ۶۹۰ ۱۳۸-۱۳۷
- ۱۳۹۔ اسوہ حسنہ قرآن کی روشنی میں محمد شریف۔ قاضی ۲-۱-۱ ۶۸۷ ۱۵۰
- ۱۴۰۔ الاعلام باصول الاسلام الوردیۃ ف۔ عبدالرحیم ۷-۲-۲ ۶۹۲ ۱۳۲
- فی قصص الانبیاء علیہم السلام (عربی)

- ۱۳۱- ایمان و عمل کا قرآنی تصور
 الطاف احمد اعظمی ۲ ۱ ۶۸۷ ۱۵۰
- ۱۳۲- البرہان فی نظام القرآن
 محمد عنایت اللہ اسد سبحانی ۹ ۱-۲ ۶۹۳ ۱۵۱-۱۵۰
- ۱۳۳- تجلیات قرآن
 محمد علی الصابونی ۸ ۱ ۶۹۳ ۱۵۰
- ترجمہ: عبدالقدوس قاسمی
- ۱۳۴- تذکرہ القراء
 محمد الیاس الاعظمی ۱۰ ۱-۲ ۶۹۵ ۱۵۰-۱۳۹
- ۱۳۵- تذکرہ مفسرین ہند (جلد اول)
 محمد عارف اعظمی عمری ۱۰ ۱-۲ ۶۹۵ ۱۵۱-۱۵۰
- ۱۳۶- التعریف والاعلام فی ما جاہم من
 الالہام والاعلام فی القرآن الکریم (عربی)
 ابوالقاسم عبدالرحمن ۳ ۱-۲ ۶۸۸ ۱۳۹
- ۱۳۷- التفسیر والواضح (عربی)
 شیخ محمد محمود حجازی ۱ ۲ ۶۸۶ ۱۵۹
- ۱۳۸- تفسیر ابن مسعود (عربی)
 محمد احمد عیسوی ۲ ۱ ۶۸۷ ۱۵۰
- ۱۳۹- تفصیل آیات القرآن (اشاریہ)
 چول لالوم برعربی ترجمہ ۷ ۲ ۶۹۲ ۱۳۱
- نواد الباقی
- ۱۵۰- تلخیص تفہیم القرآن
 صدر الدین اصلاحی ۱ ۲ ۶۸۶ ۱۵۹
- ۱۵۱- توحید کا قرآنی تصور
 الطاف احمد اعظمی ۶ ۱-۲ ۶۹۱ ۱۵۹
- ۱۵۲- حدائق البیان فی معارف القرآن
 عبدالغفور قادر قتی ۵ ۲ ۶۹۰ ۱۳۶
- ۱۵۳- حقیقت رحمت کتاب سنت کی روشنی میں
 محمد عنایت اللہ اسد سبحانی ۸ ۱ ۶۹۳ ۱۵۰-۱۳۹
- ۱۵۴- الدر المصون فی علوم الکتب
 المکنون (عربی)
 احمد بن یوسف ۱ ۳ ۶۸۶ ۱۵۳-۱۵۳
- ۱۵۵- الراہ المصحح فی من ہوا الذبیح (عربی)
 عبدالحمید الہرایی ۷ ۷ ۶۹۳ ۱۳۹-۱۳۸
- ۱۵۶- رسائل الامام الہرایی فی
 علوم القرآن (عربی)
 عبدالحمید الہرایی ۵ ۷ ۶۹۰ ۱۳۵
- ۱۵۷- رموز سورۃ یوسف
 غلام محمد ۷ ۲ ۶۹۲ ۱۳۲-۱۳۱
- ۱۵۸- سورۃ فاتحہ ایک تحقیقی مطالعہ
 الطاف احمد اعظمی ۲ ۲ ۶۸۷ ۱۵۱-۱۵۰
- ۱۵۹- عظمیٰ قرآن
 وحید الدین خان ۱ ۲ ۶۸۶ ۱۶۰-۱۵۹

۱۶۰-۱۵۹	۸۶	۲	۱	محمد حبیب اللہ وفا	۱۶۰- عم یتساء لون (آخری پارہ منظوم اردو ترجمہ)
۱۵۶	۶۸۶	۳	۱	عبدالرحمن الیزیدی	۱۶۱- غریب القرآن والتفسیر (عربی)
۱۶۰-۱۵۹	۶۹۱	۲-۱	۶	امین احسن اصلاحی	۱۶۲- فلسفے کے بنیادی مسائل قرآن حکیم کی روشنی میں
۱۶۰	۶۸۶	۲	۱	سید قطب شہید ترجمہ: سید حامد علی	۱۶۳- فی ظلال القرآن (تیسواں پارہ)
۱۴۲-۱۴۱	۶۸۹	۲	۴	برہان احمد فاوڑی	۱۶۴- قرآن اور مسلمانوں کے زندہ مسائل
۱۳۵	۶۹۲	۱	۷	ایم اے عظیم	۱۶۵- قرآن اور سائنس
۱۴۸	۶۸۸	۲-۱	۳	احمد خان	۱۶۶- قرآن کریم کے اردو تراجم (تہائیات)
۱۳۷-۱۳۵	۶۸۹	۱	۴	عبدالصمختاجی۔ عبدالعزیز اشرف علی صبح۔ عبدالعظیم شلمبی	۱۶۷- القرآن معجزہ البصیر (عربی)
۱۵۲-۱۵۱	۶۹۳	۲-۱	۹	مولانا نظر علی خان رامپوری	۱۶۸- قرآنی معارف
۱۵۱	۶۸۷	۱	۲	ادارہ	۱۶۹- قرآنیات پر نئے مضامین مختلف رسائل میں شائع شدہ مقالات کی فہرست
۱۵۲-۱۵۰	۶۸۸	۲-۱	۳	ایضاً	۱۷۰- ایضاً
۱۵۰-۱۴۸	۶۸۹	۱	۴	ایضاً	۱۷۱- ایضاً
۱۴۴-۱۴۳	۶۸۹	۲	۴	ایضاً	۱۷۲- ایضاً
۱۵۰-۱۴۸	۶۹۰	۱	۵	ایضاً	۱۷۳- ایضاً
۱۴۸-۱۴۷	۶۹۰	۲	۵	ایضاً	۱۷۴- ایضاً
۱۴۸-۱۴۶	۶۹۱	۲-۱	۶	ایضاً	۱۷۵- ایضاً
۱۴۸-۱۴۶	۶۹۲	۱	۷	ایضاً	۱۷۶- ایضاً
۱۴۷-۱۴۶	۶۹۲	۲	۷	ایضاً	۱۷۷- ایضاً
۱۵۲-۱۵۰	۶۹۳	۱	۸	ایضاً	۱۷۸- ایضاً

	۲	۸	ایضاً	۱۷۹۔ ایضاً
۱۳۵-۱۳۳	۶۹۳	۲-۱	۹ ایضاً	۱۸۰۔ ایضاً
۱۵۲-۱۵۱	۶۹۵	۲-۱	۱۰ ایضاً	۱۸۱۔ ایضاً
۱۳۲-۱۳۱	۶۹۳	۲	۸ ابوالحسن اعظمی	۱۸۲۔ کاتبین وحی
۱۳۲	۶۹۲	۱	۷ نواز ملک	۱۸۳۔ مشتملات قرآن عظیم (اشاریہ)
۱۵۱	۶۸۷	۲	۲ سید محمد جعفر فرید سلی	۱۸۴۔ مضامین القرآن
۱۵۲-۱۵۱	۶۸۶	۳	۱ ابوالحسن سعید بن مسعدہ الاخفش۔ تحقیق۔ فائزہ فارس	۱۸۵۔ معانی القرآن
۱۶۰-۱۵۹	۶۸۶	۲	۱ یعقوب سرورش	۱۸۶۔ مطالب القرآن ایک نظر میں
۱۶۰-۱۵۹	۸۶	۲	۱ علی شولخ اسحاق الشعمی	۱۸۷۔ مجتم مصغرات القرآن الکریم (عربی)
۱۵۷	۶۸۷	۱	۲ ایتام مرہون الففار	۱۸۸۔ مجتم الدراسات القرآنیہ (عربی)
۱۵۶-۱۵۵	۶۸۶	۳	۱ الراغب الاصفہانی تحقیق احمد حسن فرحات	۱۸۹۔ مقدمہ جامع التفاسیر فی تفسیر الفاتحہ ومطالع البقرۃ (عربی)
۱۵۵-۱۵۲	۶۸۶	۳	۱ ابو جعفر ابن الزبیر الغرناطی۔ تحقیق سعید الفلاح	۱۹۰۔ ملاک التاویل (عربی)
۱۳۹	۶۸۸	۱	۳ سید عبد الودود	۱۹۱۔ مظاہر فطرت اور قرآن
۱۵۱-۱۵۰	۶۸۷	۲	۲ محمد النقرشی سید علی	۱۹۲۔ منابع المفسرین من العصر الاول الی العصر الحدیث
۱۴۱	۶۸۹	۲	۴ مدہان احمد داوری	۱۹۳۔ منہاج القرآن
۱۶۰-۱۵۹	۶۸۶	۲	۱ عرفان طلیلی	۱۹۴۔ موضوعات قرآنی
۱۴۷	۶۹۰	۱	۵ خواجہ عبدالوحید مرحوم	۱۹۵۔ موضوعات قرآنی اور انسانی زندگی
۱۴۸	۶۸۸	۱-۱	۳ اخلاق حسین قاسمی	۱۹۶۔ مولانا آزلو کی قرآنی ہیرت
۱۴۵	۶۹۲	۱	۷ انجمن طلبہ قدیم مدرسہ الاصلاح	۱۹۷۔ مولانا حمید الدین فراہی حیات و افکار (مقالات)
۱۴۵	۶۸۹	۱	۴ محمد اقدار حسین داوری	۱۹۸۔ نباتات قرآن۔ ایک سائنسی جائزہ

۱۵۷-۱۵۶	۶۸۶	۳-۱	۱	احمد کی الانصاری	۱۹۹- نظریۃ الخوالقرآنی
۱۳۲-۱۳۱	۶۹۳	۲	۸	غیر مذکور	۲۰۰- نظم القرآن
۱۵۱	۶۸۶	۳	۱	ابن الجوزی- تحقیق محمد اشرف علی الملیباری	۲۰۱- نواح القرآن (عربی)
۱۴۶	۶۸۹	۱	۴	میان الحق نیساپوری	۲۰۲- وضع البیان عن مشکلات القرآن (عربی)
۱۴۵	۶۹۰	۲	۵	Andrew Rippon(ed.)	۲۰۳- Approaches to the History of the Interpretation of the Quran.
۱۵۱	۶۸۷	۲	۲	Afzal-ur-Rahman	۲۰۴- Subject Index of the Holy Quran.
۱۴۳-۲۳۱	۶۸۹	۲	۴	S.Habibul Haq	۲۰۵- The Islamic Legal Philosophy and Raihan Nadvi. the Quranic Origins of Islamic Law.

۱۳- قرآنیات پر مخطوطات، تحقیقی مقالات، فرست و اشاریہ

۱۲۰-۱۰۷	۶۹۲	۲	۷	ابوسفیان اصلاحی	۲۰۶- اردو میں قرآنی مطبوعات- کتابیات قطاول
۱۳۸-۱۱۶	۶۹۳	۱	۸	ابوسفیان اصلاحی	۲۰۷- اردو میں قرآنی مطبوعات- کتابیات قطدوم
۱۱۵-۱۰۲	۶۹۳	۲	۸	ابوسفیان اصلاحی	۲۰۸- اردو میں قرآنی مطبوعات- کتابیات قطسوم
۱۴۰-۱۲۶	۶۹۴	۲-۱	۹	ابوسفیان اصلاحی	۲۰۹- اردو میں قرآنی مطبوعات- کتابیات قطچہارم
۱۴۱-۱۳۳	۶۹۵	۲-۱	۱۰	ابوسفیان اصلاحی	۲۱۰- اردو میں قرآنی مطبوعات- کتابیات قطبہم
۱۴۳-۱۴۱	۶۹۴	۲-۱	۹	محمد اجمل اصلاحی	۲۱۱- ترکی جامعات میں قرآنیات پر تحقیقی مقالات (۱۹۵۰ء تا ۱۹۸۳ء)
۱۶۰-۱۵۹	۶۸۵	۱	۱	محمد اجمل اصلاحی	۲۱۲- تحقیقات قرآن (جامعہ الامام ریاض کے تحقیقی مقالات کی فرست)
۱۴۵-۱۴۰	۶۸۶	۲	۱	عبدالعظیم اصلاحی	۲۱۳- جامعہ الملک عبدالعزیز (جدہ) کی مرکزی لائبریری کے قرآنی مخطوطات
۱۴۷-۱۴۲	۶۸۸	۲-۱	۳	اوارہ	۲۱۴- جامعہ ام القری (مکہ المکرمہ) میں قرآنیات پر تحقیقی مقالے- ایک منتخب فرست

- ۲۱۵۔ جید الاسلام۔ رسم خط قرآن پر ایک
عربی مخطوطہ محمد صلاح الدین
۱۰۔ ۲۔ ۱۔ ۶۹۵ ۱۳۲-۱۲۱ عمری
- ۲۱۶۔ سعودی عرب میں قرآنیات پر شائع
شده کتب (۱۴۰۰ھ تا ۱۴۰۹ھ)
ترتیب و ترجمہ ظفر الاسلام اصلاحی
۶۔ ۲۔ ۱۔ ۶۹۱ ۱۳۷-۱۲۴
- ۲۱۷۔ قرآنیات پر قدامت کی تصانیف و جدید تالیفات
محمد اجمل اصلاحی ۷۔ ۲۔ ۱۔ ۶۹۲ ۱۳۵-۱۳۳
- ۲۱۸۔ کتبلیات فرہنی
ظفر الاسلام اصلاحی ۵۔ ۱۔ ۱۔ ۶۹۰ ۱۳۶-۱۳۰
- ۲۱۹۔ کتبلیات فرہنی
ظفر الاسلام اصلاحی ۵۔ ۲۔ ۱۔ ۶۹۰ ۱۳۸-۱۲۱
- ۲۲۰۔ مصری جامعات میں قرآنیات پر تحقیقی
مقالے (۱۹۲۲ء تا ۱۹۷۷ء)
محمد اجمل اصلاحی ۵۔ ۱۔ ۱۔ ۶۹۰ ۱۳۳-۱۲۷

مضامین کا اشاریہ ماخوذ از

- ۲۲۱۔ اصلاح (سرائے میر۔ اعظم گڑھ) ابوسفیان اصلاحی
معارف (اعظم گڑھ) بہار (دہلی) جامعہ (نئی دہلی) البلاغ (کراچی)
۱۔ ۳۔ ۱۔ ۶۸۶ ۱۵۰-۱۳۰
- ۲۲۲۔ زندگی و زندگی نو (رامپور دہلی) ابوسفیان اصلاحی
اسلام اور عصر جدید (دہلی) تحقیقات اسلامی (علی گڑھ)
۲۔ ۱۔ ۲۔ ۶۸۷ ۱۳۷-۱۲۶
- ۲۲۳۔ ترجمان القرآن (لاہور) الندوہ (لکھنؤ) ابوسفیان اصلاحی
الرشاد (اعظم گڑھ)
۲۔ ۲۔ ۱۔ ۶۸۷ ۱۳۲-۱۱۷
- ۲۲۴۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ثقافت (لاہور) ابوسفیان اصلاحی
المعارف (لاہور) الحق (اکوڑہ ٹنگ) پونات (کراچی)
۳۔ ۲۔ ۱۔ ۶۸۸ ۱۲۲-۱۱۷
- ۲۲۵۔ فاران (کراچی) میثاق (لاہور) ابوسفیان اصلاحی
الفرقان (لکھنؤ) دارالعلوم (دیوبند)
۴۔ ۱۔ ۱۔ ۶۸۹ ۱۳۰-۱۱۵
- ۲۲۶۔ تہذیب (لاہور) تعلیم القرآن (راولپنڈی) ابوسفیان اصلاحی
محدث (لاہور) محدث (منارس) آثار (مونا تھ۔ مہنجن)
۴۔ ۲۔ ۱۔ ۶۸۹ ۱۱۹-۱۰۹
- ۲۲۷۔ فہرست مضامین ششماہی علوم القرآن
جلد اول تا چہارم
۴۔ ۲۔ ۱۔ ۶۸۹ ۱۵۵-۱۲۹

- ۲۲۸۔ اشاریہ مضامین ششماہی علوم القرآن ادارہ ۶ ۲-۱ ۶۹۱ ۱۷۱-۱۷۰
(جلد ۶۳۵)
- ۲۲۹۔ موضوعاتی اشاریہ ششماہی علوم القرآن ظفر الاسلام اصلاحی ۷ ۲ ۶۹۲ ۱۵۳-۱۵۱
- ۲۳۰۔ ششماہی علوم القرآن کے آٹھ سال ظفر الاسلام اصلاحی ۸ ۲ ۶۹۳ ۱۵۵-۱۴۰
(مشمولات کے آئینہ میں)

۱۳۔ قدیم مصاحف و نادر نسخے اور معلومات

- ۲۳۱۔ تفہیم القرآن کا سندھی ترجمہ (مشمولہ خبر نامہ) ۹ ۲-۱ ۶۹۴ ۱۵۴
- ۲۳۲۔ دنیا کا سب سے بڑا نسخہ قرآن مرسلہ ڈاکٹر مقصود احمد ۲ ۲ ۶۸۷ ۱۵۴
- ۲۳۳۔ دنیا کا سب سے وزنی نسخہ قرآن کریم (مشمولہ خبر نامہ) ۴ ۲ ۶۸۹ ۱۴۶
- ۲۳۴۔ زبدۃ التفسیر پر ڈاکٹر ٹیٹ ایضاً ۱۰ ۲-۱ ۶۹۵ ۱۵۳
- ۲۳۵۔ سیدنا علیؑ کا مصحف ترتیب ابو نافع فلاحی ۴ ۲ ۶۸۹ ۱۴۶-۱۴۵
- ۲۳۶۔ سنائی زبان میں تفہیم القرآن کا ترجمہ (مشمولہ خبر نامہ) ۱۰ ۲-۱ ۶۹۵ ۱۵۴
- ۲۳۷۔ عباسی و صفوی دور کے دو نادر نسخے ایضاً ۴ ۱ ۶۸۹ ۱۵۳-۱۵۲
- ۲۳۸۔ قرآن کریم کا ایک نادر مخطوطہ ایضاً ۲ ۲ ۶۸۷ ۱۵۳
- ۲۳۹۔ قرآن کریم کا قدیم ترین مطبوعہ نسخہ ایضاً ۵ ۲ ۶۹۰ ۱۵۱
- ۲۴۰۔ قرآن کریم کا سب سے چھوٹا نسخہ ایضاً ۷ ۲ ۶۹۲ ۱۴۸
- ۲۴۱۔ قرآن مجید کے ایک نایاب قلمی نسخہ ایضاً ۹ ۲-۱ ۶۹۴ ۱۵۴
- کی اتفاقہ دریافت
- ۲۴۲۔ قرآنی انسائیکلو پیڈیا کی ترتیب کا منصوبہ ایضاً ۱۰ ۲-۱ ۶۹۵ ۱۵۴
- ۲۴۳۔ قرآنی کرشل (دو مربع سینٹی میٹر کے شیشہ پر کندہ مختصر ترین نسخہ) ایضاً ۵ ۱ ۶۹۰ ۱۵۵
- ۲۴۴۔ کجولیا میں قرات قرآن کا مقابلہ ایضاً ۹ ۲-۱ ۶۹۴ ۱۵۵
- ۲۴۵۔ مصحف حضرت علیؑ ایضاً ۱ ۲ ۶۸۶ ۱۵۶-۱۵۵

۹۷-۸۱	۶۸۸	۲-۱	۳	طوبی ترجمہ	۲۳۶- مصحف عثمانؓ تاشقند میں
				صفدر سلطان اصلاحی	
۱۵۵	۶۹۴	۲-۱	۹	مشمولہ خبر نامہ	۲۳۷- مارش میں انگریزی تراجم قرآن پر لیکچر
۱۶۰	۶۸۶	۳	۱	ایضاً	۲۳۸- ناپوینا حضرات کے لئے مصحف
۱۵۲	۶۸۷	۲	۲	ایضاً	۲۳۹- نادر نسخہ قرآن (عمد عالمگیری)
۱۵۳	۶۸۷	۱	۲	ایضاً	۲۵۰- مختصر نسخہ قرآن (دو سنی میٹر)
۱۵۶	۶۸۸	۲-۱	۳	ایضاً	۲۵۱- ۵۵۰ سال پرانا قرآن کریم کا ایک نادر صفحہ
۱۳۸-۱۳۳	۶۹۵	۲-۱	۱۰	تلخیص و ترجمہ صفدر سلطان اصلاحی	۲۵۲- مدینہ منورہ میں قرآن پاک کی طباعت کا (شاہ فند کمپلکس)

۱۴- متعلقات ادارہ

۷-۵	۶۸۵	۱	۱	اشتیاق احمد ظلی	۲۵۳- ادارہ اور مجلہ علوم قرآن کا تعارف
۱۵۸-۱۵۱	۶۸۵	۱	۱	سلطان احمد اصلاحی	۲۵۴- ادارہ علوم القرآن کے مقاصد
۱۱۳-۱۰۶	۶۸۹	۱	۴	ظفر الاسلام اصلاحی	۲۵۵- ادارہ علوم القرآن- ایک جائزہ
۱۵۵-۱۵۳	۶۹۰	۲	۵	مدیر	۲۵۶- ادارہ علوم القرآن کے ایک اساسی رکن مولانا عبدالجید ندوی کی رحلت

۱۵- متفرقات

۱۰۵-۹۸	۶۸۸	۲-۱	۳	شریف الحسن	۲۵۷- کلکتہ مقدمہ قرآن مجید کے خلاف ایک ناکام سازش
--------	-----	-----	---	------------	--

۱۶- ششماہی علوم القرآن کی اشاعت ایک نظر میں

شمارہ نمبر جلد نمبر شمارہ نمبر ماہ و سنہ قیمت

۱ ۱ ۱ جولائی دسمبر ۱۹۸۵ء ۳/اروپے

۳ / روپے	جنوری جون ۱۹۸۶ء	۲	۱	۲
۳ / روپے	جولائی دسمبر ۱۹۸۶ء	۳	۱	۳
۵ / روپے	جنوری جون ۱۹۸۷ء	۱	۲	۳
۵ / روپے	جولائی دسمبر ۱۹۸۷ء	۲	۲	۵
۵ / روپے	جنوری۔ دسمبر ۱۹۸۸ء (مشترکہ)	۲-۱	۳	۶
۵ / روپے	جنوری۔ جون ۱۹۸۹ء	۱	۴	۵
۵ / روپے	جولائی۔ دسمبر ۱۹۸۹ء	۲	۴	۸
۵ / روپے	جنوری۔ جون ۱۹۹۰ء	۱	۵	۹
۵ / روپے	جولائی۔ دسمبر ۱۹۹۰ء	۲	۵	۱۰
۵ / روپے	جنوری۔ دسمبر ۱۹۹۱ء (مشترکہ)	۲-۱	۶	۱۱
۵ / روپے	جنوری۔ جون ۱۹۹۲ء	۱	۷	۱۲
۵ / روپے	جولائی۔ دسمبر ۱۹۹۲ء	۲	۷	۱۳
۲۰ / روپے	جنوری۔ جون ۱۹۹۳ء	۱	۸	۱۴
۲۰ / روپے	جولائی۔ دسمبر ۱۹۹۳ء	۲	۸	۱۵
۲۰ / روپے	جنوری۔ دسمبر ۱۹۹۴ء (مشترکہ)	۲-۱	۹	۱۶
۲۰ / روپے	جنوری۔ دسمبر ۱۹۹۴ء (مشترکہ)	۲-۱	۱۰	۱۷